

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Ökörítő.

Zombor, március 31.

Fenn az áldott Szamosszöghben virult egy református község. Lakossága — mintegy kétezer — a magyar fajnak színe-java, keveretlen tiszta, józan és munkás. Becsületes munkáján az Isten áldása s munkája után módos és elégedett. Ez az oka, hogy eddig alig tudott az ember létezéséről.

De néhány pillanat elegendő arra, hogy Ökörítőről tudomást szerezzen ne csak az ország, hanem az egész művelt világ, tudomást szerezzen róla — fájdalom — nem azzal az érzéssel, melyet a község virágzásának s népe boldogulásának híre válthatott volna ki szívéből, hanem olyan megdöbbentéssel, mely csak rettenetes nagy katasztrófák hatása alatt állítja el az érző szívek dobogását.

Ami Ökörítőt husvét vasárnap estéjén érte, annál nagyobb csapást ember el nem képzelhet. Ha árvíz mosta volna el, ha tűzvész emésztette volna meg, úgy hogy földönfutóvá lett volna minden emberfia, a megnyilatkozó részvéiben vigasztalást találhattunk volna.

Korunk részvevő szellemének segédleme oly nagy arányu szokott lenni, hogy nincs oly nagy anyagi kár, mit helyre nem pótolna. Ökörítő vesztesége azonban pótolhatatlan. Azt a nemzedéket, mely a katasztrófa következtében

kihullott a faji élet láncolatából, semmiféle emberi részvét, semmiféle emberi segedelem fel nem támaszthatja a halálból.

Ökörítón ez idő szerint nincs ifju legény, nincs ifju hajadon, csak öreg és gyermek. Mintha egy kertből a termékenység szakában álló fiatal fákat mind kivágták volna valami ádáz gonoszság, csupán a korhatag vén fákat és a gyöngye csemetéket kimélte volna meg. Évekig nem lesz embertermés Ökörítón; évekig hja lesz a munkabíró erős kezeknek künn a mezőn, benn a házban.

Mi vérfagyalóbb: maga az öldöklő szerencsétlenség vagy a nyomában támadó sivár meddőség, nem tudjuk. Csak azt érezzük, hogy a kised pusztító Heródes valóságos angyal a pokoli katasztrófához kepest, mely a termő embertökét kívánta áldozatul.

De ha kijajveszékeltük magunkat a borzalmas szerencsétlenség felett, ha újra keringésnek indul ereinkben a megfagyott vér, ha megint mozogni kezd agyunkban az ész, mely a borzalom hatására megállt: keressük az okot, mért táncolhatott halálba néhány pillanat alatt háromszáz ifju, legény-és leány, és keressük a módot, mellyel hasonló katasztrófák bekövetkezését megelőzhetjük.

A táncmulatságra engedélyt kell kérni az illetékes közigazgatási ható-

ságtól s ennek tudnia kell, hogy a mulatság helyül kijelölt helyiség tűzrendészeti szempontból kifogás alá esik-e vagy sem. Kérdés, megtörtént-e az engedélykérés, vagy nem. Mert ha nem történt, akkor az ökörítói fiatalság pusztulásáért senki felelősségre nem vonható, akkor annak a fiatalságnak saját könnyelműsége ásta meg idő előtt a sirját. De ha megtörtént, akkor a csengeri járás közigazgatási hatóságát súlyos mulasztás terheli, melyért példás megtorlást követelünk.

A jövődre pedig szigorú intézkedéseket kérünk, hogy a közigazgatási hatóságok minden helyiséget, melyben előadást vagy mulatságot szoktak tartani, tűzrendészeti szempontból alapos vizsgálat alá vessenek s ha a legcsekélyebb aggodalom merülne is fel ellenük, engedélyt bennök rendezendő előadásra vagy mulatságra a legsúlyosabb felelősség terhe alatt semmiféle körülmények között se adhassanak.

Háromszáz viruló életet kívánt áldozatul könnyelműségünk; viszont e borzalmas hekatomba lelkiismeretbeli kötelességünké teszi, hogy egyénekül és hatóságokul mindent elkövessünk hasonló okból eredő szerencsétlenségek elhárítására.

Isten őrizzen meg bennünket a jövőben attól, hogy az illetékes tényezők nem bánomsága vagy épen vétkes mulasztása miatt más községeink is Ökörítő

Ora Ékszer és Aranyáru!

Frey Imre urtól átvett és újonnan átalakított üzletben menyasszonyi és más alkalmi ajándékok: **Brillians áruk,**

karikagyűrűk, divatos ékszerek, valódi ezüst, k i n a e z ü s t evőeszközök és disztárgyak, Omega, Schild, Schaffhauseni stb. zseb-, inga és mindennemű órák.

DUS VÁLASZTÉK!

OLCSÓ ÁRAK!

! Óra- és ékszerjavításokat saját műhelyem-
ben olcsón és jól készítek. !
! Betűs gyűrűk 50 fillér, 1 és 2 kor. darabja.
= Vidékre választékot küldök. =

Keszler Dezső

óras- és ékszerész

:: ZOMBOR, főutca 4., Frey-féle ház. ::

„SAVOY“ BUDAPEST,
VIII., JÓZSEF-KÖRUT 16.
 a Nemzeti Színház közvetlen közelében.
NAGYSZÁLLODA 10-5

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 koronától feljebb.
 : : : : Elsőrangú étterem. : : : :

példájára emelkedjenek fel az ismeretlenség homályából ország-világ szeme elé!

Zombor, március 31.

Uj államtitkárok. A március hó 30-ikán tartott minisztertanács a kereskedelemügyi miniszteriumi politikai és adminisztratív, valamint az igazságügyminiszteriumi államtitkári állás betöltése tárgyában már döntött.

A minisztertanács kereskedelemügyi miniszteriumi politikai államtitkárrá *Kálmán Gusztáv*, a miniszterialkalmazotti államtitkárrá pedig *Stettina József* kereskedelemügyi miniszteri tanácsosokat léptette elő.

A két kinevezés a legszerencsésebb választás eredménye nemcsak azért, mert mind a kettő érdemes és rátermett tisztviselőket ér, hanem azért is, mert a miniszterium tisztikarában sem igen sért szerzett jogokat, s másrészt biztosítja a miniszterium vezetésében az állandóságot és az ügyek nyugodt folyását. Különös meglepődést kelt az új politikai államtitkárnak a régi tisztviselői karból való kinevezése magában a miniszteriumban, mert az új államtitkár köztisztviselői állású egyéniség, aki eddigi munkássága révén az egész tisztviselői kar körében a legnagyobb elismeréssel találkozott.

Az igazságügyminiszterium új államtitkára *Rohonyi Gyula* ügyvéd; régebben képviselő volt vagy husz esztendeig, mindenkor szabadelvűpárti programmal. Bácskai származású; a luteránus egyházban régebben nagy szerepe volt. Utoljára Ujvidék városát képviselte az országgyűlésen. A kuriai bíróságról szóló törvényjavaslatnak annak idején *Rohonyi Gyula* volt az előadója; a kormány megbízásából a főrendek összeférhetetlenségéről is készített egy törvénytervezetet, amely azonban sohasem került nyilvánosságra.

A többi államtitkári állás ügyében még nincs döntés. Kétségtelen azonban, hogy a honvédelmi államtitkár *Solymossy Ödön* báró lesz. Valószínű az is, hogy a közoktatásügyi államtitkár *Náday Lajos* lesz. Szokás ugyan, hogy a közoktatásügyi államtitkár protestáns legyen, de ez alól az iratlan szabály alól volt már kivétel; például a katolikus *Csáky Albinnak* a szintén katolikus *Berzeviczy Albert* volt az államtitkára.

Április 8.

Zombor, március 31.

Hitel, Világ és Stádium, ez a három mű volt az, melyben a legnagyobb magyar, gróf *Széchenyi István* a magyar nemzetéhez, az ő nemzetéhez szólt, megmutatván neki az utat, amelyen haladt, feltárta annak ezer hibáját s kijelölte az irányt, amelyen haladnia kell. Midőn ez megtörtént, az eddig tespedésben élő nemzetet lázas izgatótság vett erőt; aki henyélt, az most nem birt belefáradni a munkába; aki lemondott már minden szebb reményről, az újra feltűnni látta elveszett hitének csillagát. Hazaszeretet lelkesítette a

nemzet fiait, ami legbiztosabb útja az anyyira óhajtott közjólétnek.

A meglepődés és igaz öröm töltötte el a nagy hazafi szívet, midőn látta, hogy hazája jóvoltáért dobogó szívet az egész haza megérteni kezdte, midőn látta, hogy az elvetett mag milyen szépen fejlődött.

Ekkor lépett fel egy férfi, akit ugyanaz a cél lelkesített s akinek kebelében ugyancsak nemes láng lobogott, de a nemzetet más uton akarta vezetni. Ő nem akarta bevárni a lassu fejlődést, ő látni akarta a magyar nemzetet teljes dicsőségében; ez *Kossuth Lajos* volt.

Kossuth félreértette *Széchenyi* eszközét, a türelmet, a lassu, de biztosan előrevivő munkálkodást s hathatós fegyverekkel lépett fel mindazok ellen, kik szerinte a nemzetet fejlődésében akadályozták. *Széchenyi* jóslékével látta a forradalom borzalmait s megérezte a magyar nemzet bukását. De nem *Kossuthot* okozta, hanem önmagát, ki a magyar nemzetet felebresztette. Midőn 1848-ban a távolban cikázó villámok a forradalmat sejtették vele, szelleme már nem bírta a nagy fájdalmat, megőrült. Két évet töltött *Döblingben* ebben az állapotban s ekkor ismét derengeni kezdett hajnala s újra felkarolta a nemzet ügyét. Midőn 1850-ben *Kossuth* munkáinak eredményeiül ismét csak a forradalmat látta, azt hitte, hogy a magyar most végre meg fog semmisülni, nagy lelke megtört s husvét vasárnapjának reggelén halva találták a 69 éves aggastyánt. Önkezeivel vetett véget életének.

Meghalt *Széchenyi*. Maga építette fel magának a maradandó emléket, munkásságának eredményével. Aranyos betűkkel van felírva neve Buda falaira, a *Lánchidra*. Az ő nevére zúgjak a Duna hajjai, amint *Traján* táblája előtt elhaladunk. Halhatatlan neve jut eszünkbe, ha a Duna és Tisza hajjain látjuk tovasiklani a gőzhajót. „Tengerre magyar“, vajjon nem reá emlékeztet-e?

Sokat tett irányunkban, de sokan a nemzet fiai közül csak most értették meg. Amit életében ellene vétettek, azt most igyekeznek jóvátenni, a közoktatásügyi miniszter rendeletben hívta fel a tanfelügyelőket, hogy az összes népoktatási tanintézetekben gróf *Széchenyi István* halálának félszázados évfordulóján tartsanak szünetet s emléket oly módon méltassák és ünnepeltessék, hogy a tanuló ifjuság az ő működését megismerje s az általa kijelölt utat kövesse.

Faragó János kir. tanfelügyelő által valamennyi állami, községi, izraelita és magánjellegű népoktatási tanintézethez küldött rendeletét ime itt közöljük:

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak f. évi március hó 22-én 576/eln. szám alatt kelt rendelete értelmében az összes népoktatási tanintézetekben f. évi április hó 8-án gróf *Széchenyi István* halálának félszázados évfordulóján szünet tartandó.

Miért is felkérem a tekintetes Igazgatóságot, miszerint fentjelzett napon a vezetése alatt álló tanintézetben a nagy férfi emléke méltassák és megünnepeltessék oly módon, hogy az ő működését a

tanuló ifjuság előtt megismertetvén, oly irányu eszmék csepegtetessenek az ifjuság lelkébe, melyek a hazaszeretet ápolása mellett nagy hazánkfia eszméinek ápolását vannak hivatva szolgálni. Zombor, 1910. évi március hó 28 án. — *Faragó János*, kir. tanfelügyelő.

Ifjak és honleányok! Boruljatok a legnagyobb magyar sirhalmára és kérjétek, hogy tekintsen onnan a magyar nemzetre, amelyet olyan hiven szeretett egész életében s bocsássa meg neki, ha néha félreértette! S ő meg fog bocsájtani, mert láthatja, hogy amit életében mindig óhajtott, ami után egész életében vágyott, halálában megérhette, hogy nemzete megérti és viszonzozza szeretetét.

Közgazdaság és munkásjólét.

Németországban, ahol előre haladott kultúra, hatalmasan fejlett ipar és kereskedelem van, sok a gazdag, a dúsgazdag ember. A termelő tényezők mindazonáltal jobb kiegyenlítődést nyertek a gazdasági harcok forrongásának hatása alatt ott, mint nálunk, ahol hiszen minden igen kezdetleges állapotban leledzik. Akadémikusnak látszó, de alapjában nagy gyakorlati gazdasági probléma az, amellyel érdemes foglalkozni s amelyet klasszikusan megvilágít egy Németországban történt jellemző eset. Az eset részletezve ez: Berlinben a nemrég elhunyt *Selve Gusztáv* titkos kereskedelmi tanácsos, a *Basse* és *Selve* altonai, továbbá a *börensteini* (svájci) fémárugyár s több nagyszabású cég főnöke végrendeletében meghagyta, hogy halálának évfordulóján a cég vagy az elhunyt szolgálatában állott hivatalnok, munkás és munkásnő ju alomban részesüljön. És pedig minden hivatalnok, ahány valóságos szolgálati évet töltött a cég szolgálatában, annyi kétszáz, minden munkavezető annyi száz és minden munkás és munkásnő annyi ötven márkát kapjon ajándékba. Ezt az összeget 1910. március 10-én ki is fizették. Az összes alkalmazottak száma 3500 s így a végrendelező akaratának teljesítése 1.300.000 márkába került.

Ideális általános közgazdasági fejlettségről beszél e sokatmondó hír, amely a szívós és céltudatos német nemzeti munkának gyümölcse. Ez a német vállalat, amely a virágzás ekkora fokára emelkedett, hogy hűség és közel félszázados munkával termelő erőit ily fejedelmileg jutalmazhatta, beszédes bizonyossága annak is, hogy a német munkásjólét főleg a munkaadónak is állandó gondoskodás tárgya. És itt megállunk, hogy párhuzamot vonjunk, habár nagy vonásokban is, a mi kulturálatlan viszonyainkról. Nem is szólva arról, hogy munkásjóléti törvényhozásunk hátramaradt és a létezőkben hézag, hibás, nem vonunk párhuzamot a német haladott kulturális társadalmi humánus munka és a mi

sok teherrel sújtott társadalmunk gyenge munkája között, de szólnunk kell arról, hogy ebben az országban még igen sok helyütt a jól prosperáló és fényes jövedelmű vállalatok sincsenek tisztában azzal az elemi gazdasági tétellel, hogy tulságos önzés a produktív munkák terén megboszulja magát. A kielégített, a legsúlyosabb kenyérgondjától megszabadított munkás jobb termelőképességgel, biztosabb és megbízhatóbb módon növeli a munkaadó hasznát, mint a gyengébb, vagy a még rosszabb sorsban hagyott. Ez pedig kihat a gazdasági élet összes relációjára is.

Társadalmi közgazdasági akciókkal kell rázorítani országos közérdekből megokolt esetekben a lelketleneket, hogy tartsák számon a magyar közgazdaság haladásának életföltételeit. Nem fejedelmi ajándékokat, egyáltalán nem is ajándékokat értjük ezen, csak azt, hogy a törvénytelen önzés ne élhessen itt tovább romboló munkájával.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának március hó 29-én délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott a bizottsági tagok eléggé élénk részvételével.

A közgyűlésen Hauke Imre polgármester elnökölt. A polgármester a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt bizván meg, a közgyűlést megnyitotta.

Tudomásul vette a törvényhatósági bizottság a közigazgatási bíróság azon ítéletét, amellyel dr. Turányi Zsigmondot a legtöbb adót fizető bizottsági tagok sorából törölni rendeli: helyére Krónits Trifon állított be a virilis bizottsági tagok sorába.

Az újvidéki főispáni installáción a város képviselőiben Hauke Imre polgármester, dr. Thurszky Zsigmond ügyész és Spanyol József tanácsnok jelennek meg.

A katonai lakbérosztály újabb megállapítására kiküldött bizottságba megüresedett egy tag állásra Frey Imre küldetett ki.

Bemutatta a városi tanács a munkásházak építésére beérkezett ajánlatokat, amelyek közül Farkas János és társai halasi vállalkozóké mint a legelőnyösebb — egyenként 1847 korona — fogadtatott el.

Igazolt betegség címén Novákovits Izidor 4 havi, dr. Radisits Lázár 2 havi, Jablonszky Miklós 6 havi szabadságot kapott. Veszelinovits Milorád 1560 koronával nyugdíjaztatott.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXXIII. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

H I R E K .

Athelyezés és jutalmazás. Az alispáni helyettes Vidákovics Jánost a közigazgatási hivatal vezetésétől felmentette és folyó évi április hó 1-től a főispáni hivatalhoz osztotta be. Ez alkalmából öt évi működéséért elismerését nyilvánította neki és elismerése látható jelöl 200 korona jutalmat utalt ki részére a zombori m. kir. adóhivatalnál. A kiadóhivatalt Tomcsányi Aladár közigazgatási kiadó, ki eddig a főispáni hivatalnál működött, veszi át.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Elek Ferenc László újvidéki m. kir. adóhivatali gyakornokot ugyanoda adóhivatali tisztté nevezte ki.

Ünnepek után. Róma a keresztfára szegezte Krisztust mezitelen testtel és vérző sebekkel, de feltámadó eszméi elpusztították Rómát és az antik világ omladékaiban megteremtették az igazi emberi társadalmat, melynek fundamentuma: a hit. Nagy és csodálatraméltó a hit hatalma az emberi dolgok felett. Ahol a tudás dolgozik, segít neki. Ahol elbágyad a kétely, fölemeli a lelket. Ahol a jónak mohó szenvedélye rombol, megméri. A hit békitő és biztató ihlete uszott most megint az emberiség fölött, ahol csak alleluját csengenek a harangok és ahol csak fölesendült a megváltás diadéme nyílt utcáin és a templomi boltzatok alatt. Fölemelkedett az emberi lélek titokzatos magasságokig a megváltásba vetett hit szárnyain és onnan tekint az élet zavaros dolgaira. A feltámadás két ünnepnapját kegyelettel, áhitattal ülte meg az idén is Zombor lakossága. Nagy közönség hallgatta az istentiszteleteket. Hétfőn a húsvéti locsolkodás folyt le eleven vidámságok között. A szeles, borult, porba fult idő — főképp a második nap — nem kedvezett ugyan az ünnep külső fényének, ez azonban az emelkedett húsvéti hangulatból nem ront le sokat.

Gyász. Ó-morovicei Pukovits Gyuláné szül. chengeri Papp Rózsa 1910. évi március hó 26-án életének 54. évében hosszas szenvedés után elhunyt Apatinban. A megboldogult hült tetemét 1910. évi március hó 27-én a gyászházban beszentelték s beszentelés után Nemesmilitiesre szállították, ahol a róm. kath. templomban ismételt beszentelés után a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Az elhunytban Szalay Frigyes, belügyminisztériumi s. titkár s lapunknak volt szerkesztője, anyósát gyászolja.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Nagy Béla kulai adóhivatali díjas gyakornokot Vaalra adóhivatalba nevezte ki.

Művész-estély. Zomborban, április hó 4-én, hétfőn nagy művész-estély a városi színházban: Ürményi Gaál Pál zongoraművész, aki már egy ízben a polgári kaszinó termeiben ragadta el művészetével a hallgatóságot (Székely Imre legjelesebb tanítványa), Lányi Ákos zombori földink fő- és székvárosi zenetanár és közkedvelt hegedűművész, ki Gaál illusztrációja kíséretében a hangverseny zene konferenciával kezdte meg és végül Márkus és batizfalvai Mária asszony Lili dalénekesnő, ki fenomenális hangjával nem egyszer ragadta el a főváros műértő, előkelő közönségét. A hangverseny kezdete pontban este 8 órakor. Helyárak: Proscenium páholy 9 kor. A többi páholy 8 kor. Tálalásszék 2 kor. 40 fil. Körszék 2 kor. Zárt-szék 1 kor. 60 fil. Karzati ülőhely 60 fillér. Karzati állóhely 40 fillér. Jegyek kaphatók Kollár József könyvkereskedésében. — Nagy várakozást fűzünk a művészestély sikeréhez, de garanciát nyújt a közreműködők egyénisége és kiváló művésze, hogy nem csalatkozunk.

Egyházi zene. A zombori Troubadourok Gyümölcsoltó Boldogasszony napján a zombori karmelita templomban délelőtt 11 órakor megtartandó misén több neves egyházi zeneszerző műveit fogják az Urnak bemutatni.

Kaszinói háziestély. A zombori polgári kaszinóegyesület jövő április hónapi háziestélye 9-én, szombaton este lesz megtartva.

A szerb zsinat. A király a szerb zsinatot május 29-ére, szerb naptár szerint május 16-ikára Karlócára egybehívta. A zsinati tagok megbízatása a múlt év szeptemberében lejárt, s a statutum rendelkezése szerint ilyenkor új zsinat hívandó össze. Ezt most Bogdanovics Lucian patriárkának, Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök útján a királyhoz előterjesztett kérelme folytán a király meg is tette. Az új zsinat feladatai közé tartozik a magasabb egyházi hatóságok megválasztása és az egyházi autonomia végleges rendezése. Az új zsinat királyi biztosságának kiküldése iránt ezideig inézkedés nem történt. Ez alkalmasint a választás után fog megtörténni. De az is lehet, hogy a választások eredménye békés munkálkodásra nyújt reményt, királyi biztosság kiküldésétől el is tekintenek.

Táncmulatság. A Magyar Védőegyesület leányszakosztálya folyó hó 23-án az Elefánt szálló helyiségeiben jótékony célú táncmulatságot rendezett, amely ugy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. A négyest 50 pár táncolta s a kitartó fiatalság még a kora reggeli órákban is csak a gardesdames-ok határozott fellépésével voltak az eltávozásra rábirhatók. Kedves kötelességünknek tartjuk megemlíteni, hogy a mulatság sikere érdekében Koczkar Jenny díszelnöknőn kívül Jovánovits Leona elnöknő, Raisz Sándor titkár és Klemm Gyula buzgólkodtak nagy lelkesedéssel és körültekintéssel. A mulatságon a szerb nőegylet Vukicsévi Katinka, dr. Lallosevits Jánosné és Konyovits Péterné, a szerb leánykört Dada Jovánka titkár képviselték. — Felülfizettek: dr. Gál Rezső, Késmárky Béla 10—10 kor., Koczkar Adrienne 5 kor., Konyovits Péterné, Vukicsévi Katinka, Raisz Lajos 2—2 korona. Horvátovits a természetesen engedte át, melyért ezúton mond az elnökség hálás köszönetet.

Ref. istentisztelet. A zombori ref. gyülekezet folyó évi április hó 3-án d. e. 10 és fél órakor az ág. ev. imaházban istentiszteletet tart. Arany Gusztáv, lelkész. Kozma László, főgondnok.

Halálozás. Dsinits István kereskedősegéd folyó hó 30-án életének 22-ik évében Zomborban elhunyt.

A protekció ellen. A kultuszminiszter körrendeletet intézett a tanfelügyelőkhöz, melyben kijelenti, hogy jövőre — az illetékellen befolyások kizárása céljából — az állami iskolai tanító és tanítónői állások rendszerint pályázat útján és a tanfelügyelők javaslatának lehetőleg figyelembe való vételével fognak betölteni. Epen ezért a miniszter elvárja a tanfelügyelőktől, hogy az állások betöltése iránt a legnagyobb lelkiismeretességgel, pártatlansággal fognak javaslatot tenni.

Megfordult az idő. Néhány verőfényes meleg nappal már bejelentette jöttét a tavasz. Naptár szerint pontosan beállított és megfűrésztötte az embereket napfényben, aranyos melegben. Aztán egyszerre, hirtelen megdöngölte magát és a városban metsző, hideg szelek vágattak végig és hidegség ült meg az utcákat. Mindenfelé hidegek járnak, a magasabb vidékeken újra megindult a havazás. Természetes, hogy ez a hirtelen megfordult időjárás nagy károkat okoz. Vétések, gyümölcsfák elfagynak és a meleg napokban kihajtott rügyeket lefagyasztja az új tél.

Elutasított pörújítás. A szabadkai fogház szerencsétlen lakója, Wagner Antal, aki folyton ártatlanságát hangoztatja, pörújítási kérelmet adott be. A bajai bank milliójának áldozata ettől új tárgyalást és felmentést várt. Kedden foglalkozott a szabadkai törvényszék a pörújítási kérelemmel és azzal az indokolással, hogy új bizonyítási anyagot nem tud felmutatni, elutasította a kérelmet. Wagner védője a törvényszék elutasító határozatát megfellebbezte.

Véresre vert fiu. Kossuthfalván Schneider István csonpályai fiu egy vasbottal úgy elverte Illi Mátyás társát, hogy súlyos sérüléseket ejtett rajta. A merénylő fiu ellen megindították az eljárást.

A Voltaire Egyesület választmánya ma pénteken este 9 órakor a Vadász-kürtben ülést tart.

Közygűlés. A Magyar Védőegyesület Zomborban március 29-én tartotta meg a városháza nagy tanácstermében V. évi rendes közgyűlését. Vértesi Károly elnök hosszabb megnyitó beszédben indokolta az egyesületi címből a „Tulipán Szövetség“ szavak elhagyását. Ez a mozgalom tudvalevőleg a zombori Magyar Védőegyesületből indult ki, a javaslatot közölték a testvéregyesületekkel, a központtal, ennek az alapszabályt módosító bizottságával s valamennyien hozzájárultak a „Tulipán Szövetség“ szavak elhagyásához. Azután Zabik László ügyvezető igazgató szakértelemmel vázolta az egyesület múlt évi működését. Knip János pénztáros az egyesület kedvező vagyoni állapotát tárta fel. Buzgó működéséért. Lederer Mihály indítványára, elismerésben részesítették. A választmány egyharmad részét kisorsolták s újból megválasztották. A részletes tisztújításon alelnöknek Zabik Lászlót, ügyvezető igazgatónak Mátrai Zsigmondot, a leány osztály titkárául Raisz Sándort, jegyzőül Klemm Gyulát választották meg. Turányi Zsigmond dr. titkár, felolvasta a budapesti Magyar Védő Egyesület üdvözlő sürgönyét és a választ rá. A zombori Rákóczi-szobor alapjára Knip János indítványára 50 koronát szavaz meg, tekintettel arra, hogy a magyar művész alkotása hazai anyagokból, magyar munkás-kezekből kerül ki.

Agyonlőtte a szeretőjét. Nemesmilitiesnek is megvan a szomorú husvét szencziója. Gyilkosságot követett el egy szerencsétlen megtévelyedett ember. Magát is agyon akarta löni, de ebben társai megakadályozták. Husvét vasárnapjának délutánján a nemesmilities magyar legények és lányok a táncból hazafelé tartottak. Utközben Tarr Gábor huszonkétéves borbélylegény revolverével agyonlőtte szeretőjét, Mátyus Brigittát. A golyó szíven találta a szerencsétlen leányt. A gyilkosság elkövetése után a legény önmaga ellen fordította fegyverét, de el nem süthette, mert társai megragadták és kicsavarták kezéből a revolvert. A rendőrség le-tartóztatta. Hogy tettét miért követte el, azt hamarosan társai sem tudták megmondani. Valószínűnek tartják, hogy a bűnöst a féltékenység űzte a gyilkosságra.

A gyermeknap. Más években az Orsz. Gyermekvédő liga az ő gyermek-napját április hó 1-én tartotta. Most a vezetőség úgy határozott, hogy ez évben a gyermeknapot május elején fogja megtartani az egész országban.

Közygűlés. A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 10-én délelőtt 10 órakor a vármegyeháza nagytermében tartja rendes évi közgyűlését.

Garázda vendég. Vasárnap este nagy mulatságot csapott Szabadkán a Szuvajdsits-féle vendéglőben Birkáss Károly. Egymásután hozatta a borosüvegeket és jókedvű danolást vitt végbe. Sok üveg bor elfogytával a koresmáros a pénzt kezdte követelni, amde Birkáss a fizetésről mitsem akart tudni. Abba hagyta a danolást és káromkodni kezdett. Nagyon megharagudott a koresmárosra és ezért üres borosüvegekkel beverte a vendéglő ablakait. A rendőrség a garázda vendég ellen megindította az eljárást.

Művészet — Irodalom rovatunkban ismertetett könyvek, folyóiratok Schön Adolf könyvkereskedésében kaphatók.

Uj politikai napilap a fővárosban. Folyó évi március hó 30-án egy új napilap indult meg Budapesten „Világ“ címmel, értesülésünk szerint a szabadkőművesek kiadásában és szerkesztésében, a szabadkőműves eszmék és elvek (fölvilágosodás, emberszeretet, haladás, műveltség, jótékonyosság stb.) terjesztése és a konkrét közéleti célok (általános, titkos, egyenlő választójog; szekularizáció; felekezeten közoktatás; progresszív adórendszer) kivívása érdekében. A lap emellett erősen hazafias, magyar szelleműnek ígérkezik, amit összeegyeztethetőnek tart a legszélsőbb liberalizmussal, s ezt a vezetők egyénisége látszik garantálni, akik eddig is ilyen irányban működtek. A most folyó politikai kavargásban mindenestre érdekes az egészen új, határozott állásfoglalás és a független, pártokra és kormányra tekintet nélkül megnyilatkozó eszmekör.

Agyonlőtte a társát. Trenka Imre őrszállási rendőrvetető husvétvasárnapról husvéthétfőre virradó éjjel összeszólalkozott alárendeltjével, Kovács Gábor rendőrrel, aki vele szemben ismételtlen tiszteletlenül viselkedett, és állítólag ezen alkalommal kardjához kapott. E percben kapta elő Trenka Imre szolgálati revolverét és agyonlőtte Kovács Gábort. A törvényszék részéről Hettesheimer Henrik, az ügyészség részéről Gramling Kornél jelenlétében tegnap volt Őrszálláson a boncolás és tegnap hozták be Trenkát, aki védőjéül Pataj Sándort vallotta.

A Halley-üstökös hőt fejleszt. Az égboltozat nagy érdeklődéssel várt vendége, a Halley-üstökös immár csillagászati műszerekkel látható, de szabadszemmel csak április hó elején fogjuk észrevenni. A csillagászok most sorra nyilatkoznak az üstökös veszélytelensége mellett s legutóbb Kövesligethy Radó tartott Budapesten érdekes előadást e tárgyról. Ezzel szemben Andre tanár a lion csillagász egészen új elméletet hirdet. Szerinte május 18-án, mikor a föld keresztül megy az üstökös csóváján, igen tetemes hőemelkedésben lesz része a föld légkörének, olyanban, mely föltétlenül észrevehető lesz, sőt kellemetlenné is válhat, noha veszedelemtől semmiesetre sem lehet szó. André a légkör és a csóva anyagának surlódásából magyarázza a hőfejlődést. A gázok mérges voltában André nem hisz.

Talált pénz. A zombori rendőrfőkapitány a következő hirdetményt tette közzé: Közhírré teszem, hogy múlt hó 25-én a Kossuth Lajos utcában egy 14 koronát tartalmazó bőrtárcsa veszett el, — felhívom megtalálót, hogy annak átadása végett, vagy jogos tulajdonosának Gruits Jusztina szül. Kolarits Milévánál Bánát Bálvány utca 16. szám alatt vagy nálam jelentkezzék.

Szétmárták a kutyák. Péntek délután a királyhalmi határban a kishorgosi major mellett egy katona hullájára akadtak. A hulla mellén lött seb tátongott. A testén lévő ruha szétmarva, széteibálva, foszlányokban lógott. A katona arca felismerhetetlen volt. A tanyai kutyák teljesen szétmárcangolták. Orrát, állkapcsát, száját leharapták. A borzalmas leletéről nyomban értesítették a szabadkai honvédegyalozredet, ahonnan szombaton délelőtt egy kapitány és egy főhadnagy szállt ki az öngyilkosság színhelyére. Megállapították, hogy a katona a szabadkai 6-ik honvédegyalozred közvitéze, de minthogy az arca a felismerhetetlenségig szét van márcangolva, irás pedig nem volt nála, a nevét nem lehetett eddig megállapítani. Most megvárják, amíg a szabad-ságolt katonák a husvétünnep után visszaternek, s csak akkor lehet megtudni, ki volt az öngyilkos.

Tűz. Krieger Lajos szeghegyi lakos háza a napokban kigyulladt és teljesen leégett. A ház biztosítva volt. A kár 530 korona.

Siketnémák felvétele. A siketnémák áll. s. szegedi intézetébe az 1910/11. tanítási érve felvételt nyerhetnek magyarországi honos mindkét nembeli siketnéma gyermekek, akik a 7-ik éven felül, de a 10-ik éven alul levő korban vannak és a szorosan vett siketnémaságon kívül sem testileg, sem lelkileg egyéb fogyatkozásban nem szenvednek. A bácsbodrogmegyei gyermekek az intézetben való tanulásnak ideje alatt díjtalanul részesülnek teljes ellátásban, nevelésben és oktatásban. A felvételhez elegendő, ha a szülők egyszerű levélben kéri gyermeküknek az intézetbe való felvételét és az igazgatóság által megküldendő nyomtatványokat kellően kitöltve oda visszaküldik. Bővebb felvilágosítást minden érdeklődőnek szívesen nyújt az intézet igazgatósága.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáról április 10-ike körül Zomborban lesz. Amennyiben nagyságod óhajt nálam fűzőt készíttetni, sziveskedjék címemre **Bajára vagy Gombos Nándor ur címére Zombor, Basa-utca 12.** megírni, úgy ottlétemkor tiszteletemet fogom tenni. *—2 **Fenyvesi Sarolta.**

Művészet — Irodalom.

Rég nem volt a magyar könyvpiacnak oly bő termése mint e héten. E héten jelentek meg és már kapható (kivánatra megtekintésül is) *Schön* Adolf könyv- és zeneműkereskedésében Zomborban: *Biró Lajos* legújabb novellái „Márie és más asszonyok“ 4 korona árban. *Putnoky Miklós* *Carmen Sylva* élete és műveiről irt élvezetes, mindenkit érdeklő tanulmányt, négy korona a kötet ára. Megjelent könyvalakban *Szomaházy: Lilatest, sárga sapkájának második része: „Kolonits házassága“.* *Szomaházy István* kedvelői nyilván kiegészítik e kötetet az eddigi csinos kiállítású sorozatot. A magyar nyomdászok gyönyörű kiállítású évkönyvét a nyomdászok szakköre adta ki 5 korona árban. Különösen figyelemreméltó a nyomdászati technika fejlődéséről irt része. Magának az évkönyvnek kiállítása is méltó kifejezője a magyar nyomdászat művészi voltának. Ennek a művészi kiállításnak jellemző példái különben a *Singer* és *Wolfner* cég e heti kiadványai is: a fentírt *Biró* kötet és *Máriay Ödön* *Kelet fia*, ára 3 kor. A *Nyugat* gárdája is új kötetet lépett a nagyközönség elé. *Lengyel Géza* Véletlenek; ára 3 korona, a *Franklin* társulat pedig a költők, írók életrajzát két új kötettel gazdagította. *König György: Musset* *Alfréd*, *Császár Elemér: Kisfaludy Sándor* műveit ismerteti e hézagpótló sorozatban. *Lakos Lajos: A beteg nyugat* címen foglalkozik modern szociológiával. *Lukács György* *A lélek és formák* címen adta ki filozófiai eszme-futtatásait. *Nitzsche* a tragédia eredetéről szóló (a görögesség pesszimizmusát ismertető) művét *Fülep Lajos* fordította magyarra. A *Világosság* „Ébresztő“ füzetei a *Halley üstökös* ismerteti e héten VIII. füzetükben. E 20 filléres füzetek népszerű tudományos volta kétségbevonhatatlan. A jogi irodalom e heti újdonsága *dr. Maxintsák Gyula: A szavatosság* magánjogunkban, ára 4 korona.

A „Vasárnapi Ujság“ március 27-iki, husvétü száma művészi színes képmellékletet ad, a most mindenütt nagy becsre jutott *Greconak* egy a szépművészet muzeumban levő képét. A szám közöl még husvétü képét *Kacziány Ödöntől*, eredeti rajzot *Garay Ákostól*, képeket *Kossuth* halálának évforduló ünnepéről, a *vigadói választójogi gyűlésről*, az *Obsitos* *vigszínházi* előadásáról, a *Nemzeti Szalon* kiállításáról stb. Szépirodalmi olvas-

mányok: versek Szabolcska Mihálytól, Lampérth Gézától, Telekes Bélától, elbeszélés Mórócz Zsigmondtól, regény-folytatás Szemere Györgytől, történeti korrajz képekkel a párisi kommunáról Rákosi Viktortól. Egyéb közlemények: Szinnyi József arcképe, cikk és kép Helfert báróról, cikk a legrégebb magyar kártyáról, virágvasárnapi kép s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 kor. a „Világkrónika”-val együtt 4 kor. 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

A legújabb képviselőjelölt alighanem Dörmögő Dömötör uram, a Mackó-nemzetség virága lesz. Annyira megkedvelte a képviselőséget, melyet egy rövid napig bitorolt, hogy most alig alig kikergették a házból, visszakivánczol, mint egy mandátum boldog tulajdonosa, tesz is már arra célzást Sebők Zsigmond és Benedek Elek gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb, husvéti számában. Ugyanebben a számban vannak versek Lévay Józseftől, Benedek Elektől, Endrői Sándortól, pompás verses mese Mórócz Zsigmondtól, elbeszélések Molnár Ferencről és Szemere Györgytől, cikk az ugrásról Holits Ödön távolugró bajnoktól, magánjelenet Elek nagyapótól, tanulságos cikk Schöpplin Aladártól, Székelyföldi utleírás Benedek Elektől, regény Rákosi Viktortól. Mulságos a Csutora Jancsíról meg a Fífről szóló baka krónika, pompás a Basch Árpád képe, valamint a többi illusztráció mind. Megvannak a kedvelt rejtvények és szerkesztői üzenetek is. Ebből is látni, mily gazdag tartalmu és változatos a Jó Pajtás husvéti száma s ugyancsak bő olvasnivalót nyújt az ünnepekre a gyermekeknek. A Jó Pajtás előfizetési ára egész évre 10 kor., félévre 5 kor. és negyedévre 2 kor. 50 fill. Megrendelhető a kiadó Franklin-Társulatnál (Budapest, Egyetem-utca 4.), mely kívánatra ingyen küld mutatványszámot.

Közgazdaság.

Igazgató-választmányi ülés.

A Bácsbodrogyvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi április hó 4-én Gyümölcsoltó Boldogasszony napján, hétfőn délelőtt fel 8 órakor tartja az egyesület székházában ez évi I. igazgató-választmányi ülését, melyre az igazgató-választmány tagjai ezuton is tisztelettel meghívattak. Targysorozat: 1. Mult ülés jegyzőkönyvének bemutatása. 2. Két jegyzőkönyv hitelítő kiküldése. 3. a) Uj tagok felvétele. b) Kilépő, elköltözött, elhunyt tagok törlése. 4. Rendes évi közgyűlés tárgysorozatának előkészítése. a) Az egyesület működéséről és állapotáról szóló titkári jelentés. b) Az évi munkatervezet megállapítása. c) Számvizsgáló bizottság jelentése mult évi zárszámadásokról. d) A folyó évi költség-előirányzat. 5. Miniszteri leiratok. Darányi Ignác bucsulevele. Gróf Serényi miniszteri kineveztetése. „Bácskaer Bote” segélyhiánya. Sertésvész, sertésorbánc elleni védekezés. Némethbirodalomba kivitelre kerülő borszállítványok körüli eljárás. Méhészeti szaktanítói kerületek beosztása. Gazd. szakoktat. központi bizottság szervezése. Lódíjazások államségélye. Csonoplyai tejszövetkezet államségélye. 6. Megyei és községi átiratok. Béreg község kérelme hetivásár iránt. Tisza-

kálmánfalva község hetivásárjainak áthelyezése. Kucora község hetivásárjaira állatfelhajtás engedélyezése. Kölpény község hetivásárjaira állatfelhajtás engedélyezése. Sértésorbánc védőojtas véleményezése. Hód-ság község bácsordasi kincstári erdőterületeknek községi legelőül leendő megszerzése. Bácsordas község legelő vásárlási ügye. Dr. Zákó és Fekete gazdasági vasuti tervezete. 7. OMGE és társegyesületek átirata. Rónai Ernő üdvözlése és köszönő levele. GEOSz végrehajtó-bizottságába 3 tag, nagygyűlésére 5 tag delegálása. OMGE felhívása a Balkán kereskedelmi szerződések rendeleti életbeléptetése ellen. Fejér vármegyei Gazdasági Egyesület műtrágya kartell ellen. Nógrád vármegyei Gazdasági Egyesület marhasó egységes ára érdekében. 8. Gazdasági Egyesület belügyei. Anisich Mihály iktató kérvénye lakbérének felemelése iránt. Schlachter József pénztárnok kérelme véglegesítése iránt.

HIRDETÉSEK.

Magyarfaj

! tenyészbika eladás!

Méltóságos báró Ródl Lajos ur rasztinai uradalmában Pusztla-Rasztina, ezidőszert eladó: 1 darab 3 éves és 7 darab 2 éves magyarfaj tisztavérű

tenyészbika.

A 3 éves ára 600 K.
A 2 éves ára drb.-kint 500 K.

Bővebb felvilágosítást nyújt
az urdalmi számtartóság
Pusztla-Rasztina, u. p. Gádor (Bácska).

544. szám. 1910

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VII. ker. kir. járás. bíróság 1909. évi Sp. V. 1945. számú végzése következtében Hivatalból képviselt Weisz Károly s t. budapesti cég javára 107 korona 90 fill. s járuléka erejéig 1910. évi január hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 4000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: nyomda gép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1909. évi V. 2056/3. sz. végzése tolytán 107 kor. 90 fill. tőkekövetelés, ennek 1909. évi május hó 20. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 53 kor. 72 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban a városháza udvarán leendő eszköz-lésére 1910. évi április hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.
Zombor, 1910. évi március hó 24. én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Természetes

!! JEGET !!

szállítok **350.— korona**
árban franco bármely
bácsmegyei vasutállomásra.
Lederer Leó, Zombor.

Eladó üzlet.

Egy jó forgalmu fűszer-
üzlet **dobányarudával,** esaládi ügyek miatt azonnal eladó. — Bővebbet **Szóllósi István** Zombor, Radács-utca 46.

787/1910. szám.

Versenytagyalási hirdetmény.

Bezdán nagyközség előjárósága a község területén létesítendő elektromos világítás tervezésére, illetve a község utcái, utai, pyilvános terei, valamint hidjainak kivilágítására pályázatot hirdet olyképen, hogy pályázo az elektromos telepet és berendezéseket teljesen önköltségen építi fel és tartja üzemben.

A község a telep felépítéséhez semmivel sem járul hozzá, ellenben bizonyos feltételek mellett, melyek a pályázók által körülírandók, vállalkozóval koncesszió-szerződést köt és annyi bért fizet évenként a vállalkozónak, ahány izzólámpa megvilágítását vállalkozótól megrendel.

Az ajánlatok legkésőbb **1910. évi május hó 1-ső napjáig** a község előjáróságánál zárt és lepecsételt borítékban nyújtandók be.

Az ajánlatban fel kell tüntetni, hogy mennyi évi bért kíván a vállalkozó az egész éjjel égő lámpákért darabonként, mennyit a fél éjjel égő lámpákért és hány gyertyafény-nyel bírnak azok, továbbá mennyiért hajlandó a magánfogyasztás részére szükséges elektromos áramot világítás és erőátviteli célokra szolgáltatni.

Az ajánlatához melléklendő a pályázo által megszövegezendő koncesszió szerződés tervezete és a község fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Az ajánlatokhoz bánatpénz gyanánt 500 korona, előzetesen a község pénztárába leteendő.

A beérkezett ajánlatok Bezdán község-háza tanácstermében 1910. évi május hó 2. napján délután 4 órakor fognak felbontatni.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Kelt Bezdánban, 1910. március hó 26.

Bosnyák János, Moller Mihály,
jegyző. 3-1 bíró.

Hirdetmény.

Az ujvidéki m. kir. selyemfonóda régi épületének átalakítása elhatározatván, a végzendő munkáknak vállalati uton való biztosítása végett **folyó évi április hó 5-én délelőtt 11 órakor** alulírt hivatalos helyiségében versenytárgyalás tartatik.

Az előirányzott munkák:

I. Bontási munka	1522 K 62 f.
II. Föld és kőműves munka	7711 " 22 "
III. Ácsmunka	5102 " 35 "
IV. Eternit tetőfedés	5354 " 73 "
V. Bádogos munka	1232 " 87 "
VI. Asztalos	1971 " 60 "
VII. Vas és lakatos munka	21794 " 60 "

Összesen 44689 K 99 f.

Az egyes munkanemekre külön-külön ajánlat is tehető.

Bánatpénz 5%, mely a vállalkozó által 10% biztosítékra egészítendő ki.

A tervek és költségvetés az ujvidéki m. kir. selyemtenyészési főfelügyelőségnek a hivatalos órák alatt és Kalin Ferenc mérnöknek (Budapest II. Borbolya-utca 5.) betekintheők.

Az összes anyagoknak folyó évi június hó 5-én Ujvidéken az építkezés színhelyén kell lenniök, a szerelés pedig felszólításra azonnal megkezdendő. Az összes munkák folyó évi augusztus hó 1-éig befejezendők.

A zárt írásbeli ajánlatok, valamint a bánatpénzek folyó évi április hó 5-éig alulírott hivatalnál benyújtandók.

Szekszárd, 1910. évi március hó 19-én.

M. kir. orsz. selyemtenyészési felügyelőség.

Művelt és okos ember nagy súlyt helyez a fogápolásra, mert annak elhanyagolása nemcsak szépséghiba, hanem egyben undorító szagot ad a leheletnek.

Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakasztja, a szájüreget szagtalanítja s a fogakat gyönyörűen fehériti a Sztraka-féle Menthol fogszappan. Kapható gyógyszerárakban 1 koronáért.

Kapható: **Fehér István** drogériájában Zomborban. 4-1

331. szám. 1910.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1904. évi Sp. II. 733 számú végzése következtében dr. Pastrovits János zombori ügyvéd által képviselt zombori keresk. és iparbank javára 946 korona 25 fillér s járulékaik erejéig 1907. évi április hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1909. évi V. 188/2. sz. végzése folytán 946 kor. 25 fill. tőke után ennek 1904. évi szeptember 16. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 221 kor. 58 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban a városháza udvarán leendő eszközlésére 1910. évi április hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénz-fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1910. évi március hó 20-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

a legolcsóbb és a legjobb

NAGY BUTORELADÁS!

Rendkívüli nagy választék modern

háló-, ebédlő-, nappali és uriszoba berendezésekben.

Ugyszintén mindennemű más butorokban az egyszerűtől a legdi-
** szesebb kiállításig, mi csak lakberendezéshez szükséges. **

Remek szép **angol garniturák**, a legdivatosabb **divánok** és **ottománok**, nemkülönben minden más kárpitozott butorok meglepően **jutányos árak** és **kedvező fizetési** módzatok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

Adler Adolf

31-3-1

kárpitos mester és butorkereskedő.

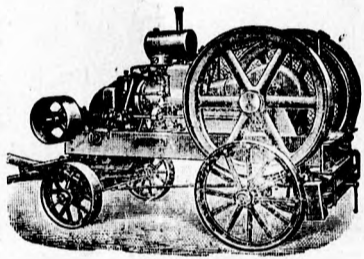
6-2

Zombor, Kossuth Lajos-utca, a Takarékpénztár mellett.

butoráruház Zomborban.

Részletfizetésre is!!

Ügyzők kereselnek!

Ügyzők kereselnek!

EREDETI

„CHRISTOPH“ !!

benzin szivógáz-motorok, lokomobilok = és **NYERSOLAJ-MOTOROK**

ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

KÉRIEN ÁRJEJYZÉKET 20-6

DÉNES B., motorspecialista
:: cégtől ::

Budapest, V., Lipót-körut 15.

NAGYOBB és KISEBB
BIRTOK és
BÉRLETET

.. Fehérmegyében ..

legsolidabban közvetít:

Seemann József
Székesfehérvár.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Országszerte hire járja:

A „**Keil-Lakk**“-nak nincsen párja,

Pompás fényben a padló,

„**Keil-Lakk**“ amellel olcsó.

A ki egyszer ilyet használ,

Többet mást nem tűr a háznál.

Ajtó, mosdó, ablakpárkány

Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha fehér „**Keil-Lakk**“-ot veszünk,

S vele mindent jól befestünk.

Konyhabútor, asztal, szék,

Itt van „**Keil-Lakk**“ azurkék,

Kerti butort fessünk zöldre,

Gyermekeknek öröme.

„**Keil-Lakk**“-ból van minden szín,

Kék, piros, zöld-rozmarin.

Szóval: ház vagy nyárilak,

Mindig legyen ott „**Keil-Lakk**“!

8-3

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

HÓDSÁG: Rausch Ede.

|| SZABADKA: Wachsmann Jenő és Tsa.

KULA: Récesei Miksa.

|| TITEL: Nonnenmacher Endre.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságától.

2017. szám.

kbiz. 1910.

Hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága részéről ezennel közhírré teszem, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségének kérelme folytán a nevezett vasut intézet és a kiskunhalas—bácsalmás—regőcei h. é. vasut céljaira Bácsalmás község határában szükséges földterületekre nézve folyó évi március hó 5-én 13698/III. 910. szám alatt kelt intézvényével a *kisajátítási eljárást* elrendelte és felhívta a vármegye közigazgatási bizottságát, hogy a kisajátítási eljárást az 1881. évi XLI. t. c. 30—40. §-ai értelmében tartsa meg.

A nevezett vasutak céljaira szükségelt területek a kisajátítási terv és összeírás szerint:

1. Bácsalmás község mint erkölcsi testület.
2. Gróf Teleky Józsefné szül. Szászy Julia,
3. Szommer József, 4. Csovesits Sámuelné szül. Rudics Mária, 5. Fleckenstein Ádám és neje szül. Harton Cecília, 6. Bittner Mihály és neje szül. Imgrund Anna tulajdonát képező ingatlanokból lesznek kisajátítandók.

A kisajátítási eljárás foganatosítására az 1881. évi XLI. t. c. rendelkezései értelmében *kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást Bácsalmás község házában tanácsstermben 1910. évi április hó 18-ik (hétfő) napján délelőtti 9 órákor fogja megkezdeni.*

Miről a kisajátítást szenvedő érdekelteket oly figyelmeztetéssel értesitem, hogy a vonatkozó *kisajátítási terv és egyéni összeírás Bácsalmás község házában a hivatalos órák alatt 1910. évi április hó 2-ától 1910. évi április hó 16-áig bezárólag terjedő 15 napon át közszemlélre kitétetik* és hogy a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen és minden telekkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni s kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Ennek elmulasztása azon jogi következménnyel jár, hogy a nem nyilatkozóra nézve:

- a) a közhirdetésnél a kisajátítási terv;
- b) a szabályszerűen teljesített egyéni értesítésnél pedig úgy a kisajátítási terv, mint a felajánlott ár végleg megállapítottnak s általa elfogadottnak tekintetik.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

A kitűzött tárgyaláson mindenekelőtt az érdekelt község előljárási bizottságának, ezután sorrend szerint az érdekeltnek észrevételei és kérelmei vétetnek tárgyalás alá.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg.

Zomborban, 1910. évi március hó 21-én.

VOJNITS,

főispán,

mint a közigazgatási bizottság elnöke.

- Valódi brünni szövetek -

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona.
3.10 m. hosszú	1 " "	10 " "
elegendő teljes férfi-	1 " "	12 " "
ruhához	1 " "	15 " "
(kabát, nadrág és mellény)	1 " "	17 " "
ára csak	1 " "	20 " "

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20—K-ért épügy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkamarát gyári árákon küld a mindenütt ismert megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel-Imhof, Brünn 95.

:: Minták ingyen és bérmentve. ::
Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét **directe a gyártás helyén, Siegel-Imhof cégnél** rendeli. Óriási forgalma miatt állandóan a **legnagyobb választék** a legújabb szövetekből. **SZABOTT, LEGOLECSŐBÉ ÁRAK!**
Bármily kis megrendelés teljesen szigorúan 20—8 mintahű és figyelmes.

Kitüntetések:

Arad
Budapest I., II.
Belgrád
Lovrin
Berlin
Lugos
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

!! FAJTOJÁSOK !!

REITTER OSZKÁR főkapitánynál,

Nagybecskereken kaphatók.

Elsőrendű Angliából hozott fajtisza telivér

Hófehér Orpington
Hófehér Wyondotte (amerikai kítő téli tojók)
Sárga orpington
Kendermagos Plymouth Rokes; továbbá
Hófehér óriási pekingi kacsa

tojások
darabja
60 fillér!

Rázásmentes biztos csomagolás, faládákban ingyenes!!

Allami nagy aranyérmek.

Legelső győzelemi díjak, — hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések.

Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. Darabja 25 korona.

454/1910. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye Sajkáslak község előljárási bizottsága egy új község ház építési munkáinak biztosítására **f. évi április hó 22. napjának délelőtti 9 órájára** nyilvános szóbeli versenyárgyalást hirdet.

Zárt írásbeli ajánlatok „Ajánlat Sajkáslak község ház építési munkálataira” feliratu szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, borítékba helyezve a versenyárgyalás napját megelőző nap d. u. 4 óráig a községi előljárási bizottságnál benyújtandók.

A község ház felépítésére a költségvetés szerint 28354 kor. 56 fill. van előirányozva, az építés a munka átadásától számított 4 hó alatt fejezendő be.

A munkálatra vonatkozó árlejtési feltételek és a műszaki iratok a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Árlejtéshez kellő szakképzettséggel, illetve hatósági engedéllyel bíró vállalkozók, avagy iparosok, képesítéssel nem bíró pályázók ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni s képesítését igazolni tartoznak.

Az építéshez kizárólag a magyar szent korona országainak területén előállított anyagok használhatók fel, és csakis magyar honos iparosok és munkások alkalmazhatók.

Az árlejtés megkezdése előtt ajánlattevők kötelesek az előirányzott összeg 5%-át óvadékkul letenni.

A községi előljárási bizottság fentartja a jogot, hogy a tett ajánlatok között az árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

A 83000/907. B. M. sz. a. kiadott közszállítási szabályrendelet intézkedései kötelezők és betartandók.

Az árlejtés telt ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Sajkáslak, 1910. március hó 20-án.

Ivencz Frigyes,
jegyző.

Csurity Iszák,
bíró.

448/910. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye Sajkáslak község előljárási bizottsága egy tanítói lakással egybekötött iskolaépítési munkáinak biztosítására **folyó évi április hó 22. napjának d. e. 9 órájára** nyilvános szóbeli versenyárgyalást hirdet.

Zárt írásbeli ajánlatok „Ajánlat Sajkáslak tanítói lakás és iskolaépítési munkálataira” feliratu, szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt borítékba helyezve a versenyárgyalás napját megelőző nap d. u. 4 óráig a községi előljárási bizottságnál benyújtandók.

Az iskola és tanítói lakás felépítésére a költségvetés szerint 25312 korona van előirányozva, az építés a munka átadásától számított 4 hó alatt fejezendő be.

A munkálatra vonatkozó árlejtési feltételek és a műszaki iratok a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Árlejtéshez kellő szakképzettséggel, illetve hatósági engedéllyel bíró vállalkozók, avagy iparosok. Képesítéssel nem bíró pályázók, ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni s képesítését igazolni tartoznak. Az építéshez kizárólag a magyar szent korona országainak területén előállított anyagok használhatók fel és csakis magyar honos iparosok és munkások alkalmazhatók.

Az árlejtés megkezdése előtt ajánlattevők kötelesek az előirányzott összeg 5%-át óvadékkul letenni.

A községi előljárási bizottság fentartja a jogot, hogy a tett ajánlatok között az árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

A 83000/907. B. M. sz. a. kiadott közszállítási szabályrendelet intézkedései kötelezők és betartandók s az árlejtés telt ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Sajkáslak, 1910. évi március hó 20-án

Ivencz Frigyes,
jegyző.

Csurity Iszák,
bíró.

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Alapított 1869.

WALIENT JÓZSEF

saját készítményű

cipőraktára

Zombor, Zrínyi-utca 12.

Ajánlja mindennemű saját készítményű
cipőt.

Mérték szerinti megrendelések a legrovidebb időn belül pontosan és szolidan
eszközöltnék.

A Magyar Nyugdíjbiztosító Rt zombori képviselősege **Spitzer Márk és Fia.** Biztosít bárkinek — orvosi vizsgálat nélkül — agkori nyugdíjat, rokkantsági járadékot, özvegyi nyugdíjat és végkielégítést. Kereskedőket és iparosokat 1 korona heti befizetéssel biztosítunk. Felvilágosítást szívesen adunk.

Bogdán István heatesáru üzlete Zrínyi-utca. Ajánlja a n. é. közönségnek kitűnően pácolt füstölt húst, sonkát, karajt, lapockát, ugyszintén frissen olvasztott zsírt, hájat, zsirnak való vastag szalonnát legolcsóbb ár és pontos kiszolgálás mellett.

Bognármester Szívós Dezső Zombor, Thököly (Apatini)-ut 20. Tilli-féle ház. — Elvállal hintó, automobil és gazdasági munkákat. Szolid árak. Pontos kiszolgálás.

Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és képeret raktár: Scherer M. Zombor, Kossuth Lajos-utca. Kárpított butorjavítás, képeretelés és üvegezés. E szakmába vágó bármimemű munkák vidéken is elvállaltatnak.

Berger B. szénkereskedő Zombor, Rókus-utca 21. — Belföldi és porosz kőszén, továbbá koks és vágott fa kicsinyben blom-birozott zsákokban jutányos árban házhoz szállítva. Koks és szén waggonként nálam megrendelhető.

Cukrász. A legjobb sütemények és legízletesebb torták, ugyszintén mindig friss és természetes ízzel töltött bonbonok és a legízletesebben kiállított fagyaltok a legfantasztikusabb modellekben csakis **Nagy János** cukrásznál kapható. Széchenyi-körút 11. sz.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fürdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Ehrlich Nándor fia épület- és diszműbádogos (Rákóczi-ut). Fürdők, vízvezetékek és központi fűtők saját tervezésében készíttetnek. Szakmába vágó összes munkákat szavatosság mellett elvállalom.

Fényképezési műterem. Mándits P. fényképezési műterme a nagy szerbtemplom mellett. Készít fényképeket a legolcsóbb árak mellett, ugymint: 6 drb kabinetkép 8 kor., 6 drb vizitkép 4 kor. és 6 drb legfinomabb levelező-lap 3 korona.

Gubitz György és Tarsa uri és női cipész Zombor, Kossuth Lajos-utca. Saját készítményű cipőraktár. Mértékszerinti megrendelések gyorsan és szolidan eszközöltnék. Valódi amerikai cipők nagy raktára.

Házi iparilag előállított FEHÉRNEMŰEK a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. — Délmagyarország legjobb árúháza Zomborban a „Menyasszonyhoz.” — Nagy raktár divatkelmekben és vaszonneműekben. — Cég-tulajdonos: **Spitzer Sándor.** Kossuth Lajos-utca.

Hirth János üveg-, porcellán- és lámpa- raktára (Kossuth Lajos-utca). Bőrönd elárúsítás. E szakmába vágó munkálatokat jótállás mellett elvállalom.

Hangszerkészítő. Raab Károly Zombor, Zrínyi- és Orgona-utca. Szabadka: Damjanits- és Bajza-utca. Legnagyobb kikölcsonzó intézet külön e célra tartott zongorák és pianóknban. Állandó raktár elsőrendű Stengl Testvérek, Koch és Korzelt, Lanberger és Glasz-féle zongorák és pianóknban. — Részletfizetésre is. — Javítások és hangolások szakszerűen végeztenek.

Ha épít, vagy házat javítja: homokot, meszet, beocsini elsőrendű portland és román cementet, cement-, keramit- és fayance-lapokat legolcsóbban beszerezheti **Göszl Pál** építő anyagkereskedőnél Zombor, Thököly-ut 18. Telefonszám 67. — Cimre tessék ügyelni.

Iparosok találkozó helye Lutz Simon vendéglősnél Thököly-ut 24. Kitűnő ételek! Valódi tiszta borok! Dreber-sörkimérés!

Kiárúsítás. Más vállalkozás miatt **Spitzer Vilmos** divatruháza teljes kiárúsítást rendez. Az összes raktáron levő gyapjuszövet, vászon, selyem, flanel, mcsóruk, szőnyeg tetemesen olcsó árai általános feltűnést keltenek.

Kisebb kőművesmunkákat, ugymint: átalakításokat, javításokat, fürdőkádakat, fayance- és keramit burkolatokat, rabic és betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal **Szávits János** kőművesmester Zombor, Orgona-utca 38.

Különlegességi dohány és szivarok, a legjobb szivarkahüvelyek, mindenfaj szipkák, manilából készült gyékényszerű szivartárcák, Piatnik-féle játékkártyák, bélyegek és váltók kaphatók a zombori különlegességi dohánytözsdeben, **Gruda Pálnál.** — Postai megbízások legpontosabban.

Lauer Károly uri és női cipész Zombor, Zrínyi-utca 8. sz. — Készít a legkényesebb igényeknek megfelelő női, valamint férfi cipőket és diszcsizmákat. Pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Műorás és ékszerész: Keszler Dezső Zombor, Kossuth Lajos-utca, Frey-féle ház. Dus raktár mindennemű arany-, ezüst-, tula-, nikkell-, zseb-, fali- és ingaóráknban, arany- és ezüstneműekben. Bámulatos olcsó árak. Valódi berndorfi- és china-ezüst árak.

Műbutorasztalos. Pfarr Pál Thököly-ut 20. Elvállal a legmodernebb rajz szerint fényezett, valamint matt butorok készítését. Lelkiismeretes munka. Szolid árak.

Mrákovits Gyula elsőrangú műselyem-kelmefestő és vegyszeti ruhatisztító Zombor. Gyűjtőüzlet: a nagy szerbtemplom közelében, Bajai-utca 11. Iparüzem-telep: Malom-utca 10. Mindennemű ruhák festése és tisztítása a legújabb rendszer szerint. — Feltűnő olcsó árak.

Nikkelezés. Mindennemű tárgyak ujra nikkelezését, ezüstözését, aranyozását, valamint csillárok ujra esiszolását a legjutányosabb árak mellett elvállal „**MERKUR**” nikkelezési vállalat Telep-utca 5. 50—10

Oláh János kovácsműhelye Zombor, Thököly-ut 20. — Elvállal 1 évi jótállás mellett hintók és kocsik vasalását, továbbá gazdasági cikkek készítését a legszolidabb árak mellett.

Ruhákat vegyileg tisztít és fest pontos és gyors kiszolgálás mellett **Husveth István** vegytisztító és festőgyár Zombor.

Schlieszer Testvérek divatruháza Zombor. Minden idényre legnagyobb választékban kapható divatkelme, divatselyem, fekete szövetek, angol és francia batistok, szőnyegek. Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel választék és árakban.

Steiner Lajos cim- és műfestő Zombor, Rókus-utca. Választási zászlókat a legjutányosabb árban szállít.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 4t. sz. — Nagy raktár kész síremlékek és butor-márványlapokban. Márványfűrészelés és csiszolás.

Szuppek Gyula Zombor, üvegudvar. — **Üveg, porcellán, lámpa, tükör és tábla-üveg** gyári raktár. — E szakmában legnagyobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Stebler Antal műorás, ékszerész és vésnök Zombor, főutca. Nagy raktár mindennemű arany-, ezüst- és briliáns ékszerek, valamint alpaca- és china-ezüst disztárgyakban. Meglepő olcsó árak. Javítások azonnal eszközöltnék. Zalogházi becsüs. MÁV. órás.

Szpevák Béla műbutorkészítő Zombor, Kalap-utca 2. Készít kizárólag finom butorokat a legjutányosabb árak mellett.

Schön Adolf könyv-, zenemű-, papirkereskedés és könyvkötészete Zombor, Kossuth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Schneider János nyerges és kárpitos Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközöltnék.

Teltsch Gáspár optikus, kötszerek és bőrröndgyára (Kossuth Lajos-utca). Villanyos berendezések, csillárok és villanykellékek olcsó beszerzési forrása.

Több új ház Zomborban a város legforgalmasabb utcáin eladó. A házak adó- és tehermentesek. — Bővebb értesítést ad **dr. Mátits Márton.**

Tartalékos tiszték legelőkelőbb szereltetek fel **Knipl János** elismert legszolidabb egyenruházati üzletében Zombor, Bajai-utca 4. szám.

Tilger Mihály Zombor, Könyök-utca 15. sz. Ajánlja saját készítményű **sodronyfonat,** valamint **fonott löszört** és mindennemű kész **sodronyszövetet** és **szitaárnit.** Vidéki megrendelések azonnal eszközöltnék.

Ugry István kályhás és agyagáruháros Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányu I-a Chamotte kályhát, tűzhelyeit stb. árut. Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan eszközöltnék.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolcsóbban készít **Goesser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntetve.

Zombori Iparosok Árucarnoka. Bácska legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.